מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- לתאר את תנאי עבודתם של ילדים במפעלים במאה ה-19
- להסביר כיצד חקיקה סוציאלית שינתה את המצב
- לקשר בין מצוקת הפועלים לבין צמיחת הסוציאליזם הדמוקרטי

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א' – בחירה מרובה

- 1. א – עשירים בעלי המפעלים
- 2. ב – פועלים שעבדו בשכר נמוך
- 3. ב – חוקים, מסים ושירותים ציבוריים
- 4. ב – איסור העסקת ילדים צעירים במפעלי טקסטיל
- 5. א – לורד שפטסברי

חלק ב' – נכון או לא נכון

- 1. נכון – כך מתואר בסרטון ובמקורות ההיסטוריים על עבודת ילדים
- 2. לא נכון – חלקם, הסוציאליזם הדמוקרטי, בחרו בדרך של חוקים ולא מהפכה
- 3. לא נכון – ההישג הגיע בעקבות מאבקים וחקיקה כמו חוק המפעלים
- 4. נכון – כך צוין בסרטון כאחד מהישגי התקופה

חלק ג' – השלימו את המילה החסרה

- 1. בורגנות
- 2. פרולטריון
- 3. מרקס
- 4. 1833

חלק ד' – התאימו תאריך או דמות לאירוע

- 1 – ב (ועדת חקירה פרלמנטרית שומעת עדויות על עבודת ילדים)
- 2 – א (חוק המפעלים – איסור העסקת ילדים מתחת לגיל 9)
- 3 – ה (חוק עשר השעות – הגבלת יום העבודה לנשים ונערים)
- 4 – ג (קראו למהפכת פועלים למען חברה שוויונית)
- 5 – ד (נאבק בפרלמנט לחקיקה נגד עבודת ילדים)

חלק ה' – סדרו לפי סדר כרונולוגי

- 1. ילדים עובדים שעות ארוכות במפעלים בתנאים קשים
- 2. ועדת חקירה פרלמנטרית שומעת עדויות על עבודת ילדים
- 3. הפרלמנט מחוקק את חוק המפעלים האוסר עבודת ילדים צעירים
- 4. נחקק חוק עשר השעות לנשים ונערים
- 5. מוקמים איגודים מקצועיים וביטחון סוציאלי לעובדים

חלק ו' – כתיבה

- 1. יש לתאר את הבעיה (שעות ארוכות, שכר נמוך), את החקיקה (ועדת חקירה, חוק המפעלים, מפקחים), ולהציג את גישת הסוציאליזם הדמוקרטי - שיפור באמצעות חוקים, מסים ושירותים ציבוריים ולא מהפכה.

כרטיס יציאה – מה לחפש

- איסור העסקת ילדים מתחת לגיל 9 במפעלי טקסטיל
- למשל: איגודים מקצועיים, קיצור שעות עבודה, ביטוח בריאות
- מהפכה - שינוי מהיר ואלים; שינוי הדרגתי - באמצעות חוקים לאורך זמן

טיפים להפעלה:

- אפשר לפתוח בציור שעון היום של ילד ב-1830 מול יום של תלמיד כיום
- בהמחזת ועדת החקירה חשוב לחלק תפקידים ברורים ולוודא שלכל קבוצה טקסט קצר
- לתלמידים מתקשים מומלץ לוותר על חלק האתגר ולהתמקד בשאלות הבחירה המרובה

דף תרגול: ילדים במפעל – ועדת חקירה בפרלמנט

דף התלמיד/ה **עולים חדשים**

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

ילדים עבדו הרבה שעות במפעלים באנגליה. זה היה קשה. אנשים נאבקו בשביל הילדים, והפרלמנט כתב חוקים חדשים כדי להגן עליהם.

מילון קטן:

בורגנות	מעמד העשירים, בעלי המפעלים
פרולטריון	מעמד הפועלים שעבדו בשכר נמוך
עבודת ילדים	העסקת ילדים צעירים בתנאים קשים ובשעות ארוכות
חוקי המפעלים	חוקים שהגבילו את גיל העובדים ואת שעות העבודה
ועדת חקירה פרלמנטרית	ועדה ששומעת עדויות ובודקת נושא לפני חקיקה
סוציאליזם דמוקרטי	שיפור החברה באמצעות חוקים ומסים, לא מהפכה
איגוד מקצועי	ארגון עובדים הנאבק יחד על שכר ותנאים
ביטחון סוציאלי	רשת הגנה של המדינה: בריאות, פנסיה, אבטלה

1 חלק א' – בחירה מרובה

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מי היו האנשים העשירים שהחזיקו מפעלים?

א) עשירים בעלי המפעלים ב) הילדים העובדים ג) החקלאים בכפר ד) המפקחים בבית הספר

2. מי היו הפועלים העניים?

א) בעלי המפעלים ב) פועלים שעבדו בשכר נמוך ג) חברי הפרלמנט ד) רופאי המפעל

3. איך רצו הסוציאליסטים הדמוקרטים לשפר את המצב?

א) מהפכה אלימה ומיידית ב) חוקים, מסים ושירותים ציבוריים ג) סגירת כל המפעלים

ד) ביטול בתי הספר

4. מה אסר החוק משנת 1833?

א) חובת עבודה לכל ילד ב) איסור העסקת ילדים צעירים במפעלי טקסטיל ג) ביטול מסים על מפעלים

ד) סגירת כל המפעלים

5. מי נלחם בפרלמנט למען הילדים?

א) לורד שפטסברי ב) קרל מרקס ג) פרידריך אנגלס ד) בעל מפעל אלמוני

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	במאה ה-19 היו ילדים שעבדו במפעלים יותר מעשר שעות ביום.	☐	☐

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
2	כל הסוציאליסטים רצו דווקא מהפכה אלימה.	☐	☐
3	איסור עבודת ילדים הושג ללא שום מאבק או חקיקה.	☐	☐
4	הפועלים התארגנו באיגודים מקצועיים כדי להיאבק על תנאי עבודה.	☐	☐

3 חלק ג' – השלימו את המילה החסרה

השלימו את המילה החסרה.

1. בעלי המפעלים נקראו מעמד ה _____ .

2. הפועלים שעבדו שעות ארוכות בשכר נמוך נקראו ה _____ .

3. קרל _____ ופרידריך אנגלס קראו למהפכת הפועלים.

4. בשנת _____ נחקק חוק המפעלים שאסר העסקת ילדים צעירים.

4 חלק ד' – התאימו תאריך או דמות לאירוע

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. 1832	___	**א.** חוק המפעלים – איסור העסקת ילדים מתחת לגיל 9
2. 1833	___	**ב.** ועדת חקירה פרלמנטרית שומעת עדויות על עבודת ילדים
3. 1847	___	**ג.** קראו למהפכת פועלים למען חברה שוויונית
4. מרקס ואנגלס	___	**ד.** נאבק בפרלמנט לחקיקה נגד עבודת ילדים
5. לורד שפטסברי	___	**ה.** חוק עשר השעות – הגבלת יום העבודה לנשים ונערים

5 חלק ה' – סדרו לפי סדר כרונולוגי

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	נחקק חוק עשר השעות לנשים ונערים
☐	ילדים עובדים שעות ארוכות במפעלים בתנאים קשים
☐	ועדת חקירה פרלמנטרית שומעת עדויות על עבודת ילדים
☐	מוקמים איגודים מקצועיים וביטחון סוציאלי לעובדים
☐	הפרלמנט מחוקק את חוק המפעלים האוסר עבודת ילדים צעירים

6 חלק ו' – כתיבה

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. הסבירו כיצד התמודדה החברה הבריטית במאה ה-19 עם בעיית עבודת הילדים, והציגו גישה אחת של הסוציאליזם לפתרון מצוקת הפועלים.

כרטיס יציאה

מה היה חוק המפעלים משנת 1833?

ציינו שני הישגים של מאבקי הפועלים.

מה ההבדל בין מהפכה לבין שינוי הדרגתי?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀